

Kvaliteta života bolesnika nakon operativne revaskularizacije miokarda

Quality of life after surgical cardiac revascularization

Mijana Barišić*

Ingrid Buljanović,

Darija Bostjančić,

Sabina Škifić

Klinika za liječenje, prevenciju i rehabilitaciju bolesti srca i krvnih žila, Thalassotherapia Opatija, Hrvatska

Clinic for treatment, prevention and rehabilitation of cardiovascular diseases, Thalassotherapia, Opatija, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: revaskularizacije miokarda, kvaliteta života.

KEYWORDS: surgical cardiac revascularization, quality of life.

CITATION: Cardiol Croat. 2016;11(10-11):580. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2016.580>

*ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: Mijana Barišić, Klinika za liječenje, prevenciju i rehabilitaciju bolesti srca i krvnih žila, Thalassotherapia Opatija, Ulica Maršala Tita 188/1, HR-51410 Opatija, Croatia. / Phone: +385-51-202-600 E-mail: mija3007@gmail.com

ORCID: Mijana Barišić, <http://orcid.org/0000-0001-5774-7488> · Ingrid Buljanović, <http://orcid.org/0000-0003-0325-2847> Darija Bostjančić, <http://orcid.org/0000-0002-8417-9962> · Sabina Škifić, <http://orcid.org/0000-0003-0526-6628>

Uvod: Kvaliteta života predstavlja bolesnikov subjektivni doživljaj življenja u tjelesnim, mentalnim i socijalnim aspektima te njegovu sposobnost obavljanja svakodnevnih aktivnosti. U posljednje vrijeme često se navodi da je kvaliteta života bolesnika bitnija od produženja življenja nakon operativnog zahvata, što se u praksi nerijetko zaboravlja. Kardiološka rehabilitacija je važan je skup postupaka koji ne samo da poboljšavaju fizički status bolesnika, već djeluju i na psihički i socijalni status. Dobro je poznato da proces kardiološke rehabilitacije smanjuje psihološki stres te na taj način poboljšava kvalitetu života.¹⁻⁴ Cilj istraživanja bio je procijeniti kvalitetu života bolesnika uključenih u program stacionarne kardiološke rehabilitacije unutar tri mjeseca od operativne revaskularizacije miokarda.

Pacijenti i metode: U ovo istraživanje uključeni su ispitanici unutar tri mjeseca od operativne revaskularizacije miokarda. Svi ispitanici ispunili su zdravstvenu anketu SF-36 koja se po mnogim autorima smatra najpouzdanijom u mjerjenju kvalitete života bolesnika s ishemijskom bolesti srca. SF-36 anketa uključuje osam dimenzija zdravlja; fizičko funkcioniranje, ograničenja zbog fizičkog zdravlja, tjelesni bolovi, opće zdravlje, vitalnost, socijalno funkcioniranje, ograničenja zbog emocionalnih problema i psihičko zdravlje. SF-36 upitnik reprezentira i dva generalna koncepta zdravlja kao što su fizičko i mentalno zdravlje.

Rezultati: U istraživanje je uključeno 100 ispitanika, od toga 74 muškarca i 26 žena. Medijan životne dobi ispitanika iznosio je 67 godina. Revaskularizacija miokarda učinjena je kod 85 ispitanika, dok je u dodatnih 15 ispitanika učinjen i operativni zahvat na srčanim zaliscima. Ispitanici su u prosjeku ukupnu kvalitetu fizičkog funkcioniranja ocijenili sa $37,37 \pm 7,6$ bodova te ukupnu kvalitetu psihičkog funkcioniranja sa $50,61 \pm 10,67$ bodova.

Zaključak: Ispitivanje kvalitete života sve više zauzima pažnju kada je u pitanju u procjena utjecaja bolesti, učinka liječenja i ostalih čimbenika koji utječu na život bolesnika. Brojna stručna istraživanja dokazuju da kardiološka rehabilitacija dovodi do značajnih poboljšanja iz područja fizičkih, psihičkih i emocionalnih aspekata bolesnikova života.

LITERATURE

1. Gjeilo KH, Wahba A, Klestad P, Lydersen S, Stenseth R. Recovery patterns and health-related quality of life in older patients undergoing cardiac surgery: a prospective study. Eur J Cardiovasc Nurs. 2012;11(3):322-30. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ejcnurse.2011.05.002>
2. Duarte Freitas P, Haida A, Bousquet M, Richard L, Mauriege P, Guiraud T. Short-term impact of a 4-week intensive cardiac rehabilitation program on quality of life and anxiety-depression. Ann Phys Rehabil Med. 2011;54(3):132-43. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.rehab.2011.02.001>
3. Shepherd CW, White AE. Cardiac rehabilitation and quality of life: a systematic review. Int J Nurs Stud. 2012;49(6):755-71. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2011.11.019>
4. Stauber S, Schmid JP, Saner H, Znoj H, Saner G, Grolimund J, et al. Health-related quality of life is associated with positive affect in patients with coronary heart disease entering cardiac rehabilitation. J Clin Psychol Med Settings. 2013;20(1):79-87. DOI: <http://dx.doi.org/10.1007/s10880-012-9311-6>

RECEIVED:
September 27, 2016

ACCEPTED:
October 10, 2016

